proLékaře.cz | 20.11.2026

Vážené kolegyně a kolegové,

Vánoce nebo Chanuka, Silvestr i Nový rok je už za námi. Většina z nás buď lyžovala na slunečných horách, nebo pracovala v inverzních mlhavých nížinách a večer provozovala u televize gaučink (to je nové české slovo popisující relaxaci na gauči). Zasloužili jsme si to. V minulém roce výbor ČDS sháněl například mimo jiné objektivní argumenty pro to, aby přesvědčil úředníky, že dermatologie by měla být placena stejně dobře jako venerologie. A stálo nás paradoxně hodně práce přesvědčit i nás samotné, že je lepší mít víc peněz za méně práce, než méně peněz za více práce. S někým jsme se ale bohužel s těžkým srdcem rozloučili – začal s tím pan profesor Novotný v září, pokračoval pan profesor Vlašín v říjnu a štafetu dva dny před Štědrým dnem dokončila paní docentka Nožičková. Každý si během svého života svou prací a přístupem k ostatním vytváří charakteristický obraz a tihle tři byli osobnostmi, na které česká dermatologie nezapomene. Osud nám ponechal jen jedenáct dní na přemýšlení, kdo z nás půjde jako další. Druhého ledna 2017 zvedl odložený štafetový kolík **as. MUDr. Tomáš Frey, CSc.**

Tomáš Frey byl velkou osobností české dermatovenerologie a specializoval se především na dermatochirurgii, estetickou dermatologii a histopatologii. Především v dermatochirurgii vychoval na svém posledním kmenovém pracovišti ve FNKV řadu nástupců, kteří ho už během jeho dlouhé nemoci spolehlivě nahradili, i předal své zkušenosti velké skupině mladých zájemců o nástavbový obor korektivní dermatologie.

Promoval v roce 1973 a začínal v Ústavu patologie FN Praha 10 v letech 1973–1975. Pak přešel na I. kožní kliniku FN Praha 2 (1976–1977), pokračoval na Kožní klinice FN Bulovka (1977–1995) nejprve jako odborný asistent a pak primář kliniky. Po roce 1995 provozoval kožní ordinaci a laboratoř histopatologie kůže a zároveň byl vedoucím Subkatedry korektivní dermatologie IPVZ od roku 1996 do 2017.

Po promoci nastoupil do patologického ústavu k profesoru Dobiášovi. Jak říkal, asi to bylo i vlivem archaické poučky, že před klinickou dráhou má lékař nějaký čas pobýt na patologii. Tam ale mladý sekundář hlavně hodně pitvá, a jemu představa, že by po dlouhý čas po ránu přicházel mezi mrtvá těla, připadala smutná. Histologie ho ale zaujala, a věděl, že možnost skloubit činnost histologa a klinika existuje na kožním. Přednostou I. kožní kliniky byl tehdy profesor Trapl, vynikající kožní histopatolog. Ani tehdy nebylo snadné se dostat v Praze na kliniku, a tak třebaže k profesoru Traplovi nastoupil, jak říkával žertem, jako „protekce“ profesora Konopíka, bylo to jen na tzv. paragrafové místo. Na klinice tehdy panoval noblesní „traplovský“ duch a setkal se tam s řadou dermatologických osobností, například s doc. Trnkou, doc. Holanem, doc. Belšanem nebo primářem Heroldem. Také tam poznal řadu kolegů-kamarádů: dr. Brožkovou, dr. Jiráskovou, dr. Macháčkovou, dr. Pánkovou, dr. Labohého, dr. Zloského a další. Měl možnost se osobně setkat i s tehdy již stařičkým profesorem Hübschmannem, když přišel na kliniku požádat docenta Trnku o odstranění bazaliomu v obličeji. Na klinice se mu líbilo. Když ale viděl, že nově přicházející kolegové jsou vlivnější, než byl on sám a šance na trvalé místo mizela v nenávratnu, uvítal nabídku profesorky Fadrhoncové a přešel na kožní kliniku na Bulovku.

Byla na něho vlídná. Brzy po první atestaci se stal asistentem ILF (pozdější IPVZ) a měl možnost věnovat se tomu, co ho v dermatologii zajímalo nejvíc – histopatologii a kožní chirurgii. As. Krauskopf mu brzy přenechal funkci klinického histologa. Několik let ještě chodil každý týden histologii konzultovat k prof. Traplovi, když už byl na poliklinice. Velmi ho potěšilo, když ho jednou prof. Trapl poslal s konzultací za prof. Bednářem na patologii a zatelefonoval mu, že za ním posílá svého žáka. Zřejmě tak byl posledním žákem prof. Trapla v kožní histopatologii. Po jeho odchodu léta chodil k prof. Vosmíkovi. Rád chodil i k doc. Trnkovi a tehdy ještě docentovi Bartákovi. Všichni jmenovaní ho velmi vlídně přijímali a věnovali se mu, což tehdy pokládal za normální, ale s postupem doby je stále více obdivoval za to, že si na něho vždy našli čas.

Prof. Fadrhoncová měla pragmatický přístup a klinika podle toho byla zaměřena hlavně na praktickou derma-

Obr. 1. Udělení čestného členství ČSD ČLS JEP, z.s.

Obr. 2. As. Frey s as. Mardešičovou a dr. Dahmenem (zprava)

proLékaře.cz | 20.11.2026

tologii. Prioritou bylo léčit nemocné. Byl tam výborný kolektiv a každá oblast dermatovenerologie byla pokryta odborníkem, který své práci velmi dobře rozuměl. Po konkurzu na uvolněné místo přednosty kliniky na Bulovce nastoupil prof. Barták a Tomáš se v té době stal na klinice primářem.

Prof. Barták byl svým založením spíše teoretik, a kdyby na místo šéfa kliniky přišel v mladším věku, zřejmě by pracovišti vtiskl tomu odpovídající charakter. Jeho příchod podle slov as. Freye všichni očekávali trochu s obavami, neboť Bartáka předcházela pověst člověka prchlivého. Skutečnost však byla pravým opakem a i vyhrocené situace prof. Barták řešil klidně a s nadhledem, někdy i se svým ironickým humorem. Tomáš říkával, že mu bylo líto, když Barták opouštěl kliniku dříve, než si sám přál. Korektivní dermatologie je převážně prakticky zaměřená činnost, a proto možná nepatřila k libůstkám prof. Bartáka. Přesto se i této oblasti ze svého úhlu pohledu věnoval s řadou cenných impulzů.

Ještě před tím, někdy v polovině osmdesátých let zdravotní odbor ÚV KSČ vymyslil, že v každém oboru mají vzniknout nástavbové atestace a případně i příslušné subkatedry ILF. Také prof. Fadrhoncová toto dostala za úkol, a tak spolu s as. Freyem seděli a přemýšleli, co vymyslet pro dermatologii. Nakonec z toho vypadla korektivní dermatologie, dětská dermatologie a profesionální dermatózy. Prvním vedoucím subkatedry korektivní dermatologie byl tehdejší ředitel Ústavu kosmetiky doc. Feřtek.

Poté co byla subkatedra spolu se svým šéfem odsunuta z Ústavu kosmetiky, sídlila nějaký čas na II. kožní klinice a i na poliklinice ve Spálené ulici. Na lepší časy se blýsklo za šéfování dr. Pelecha, který i díky své pozici v IPVZ zřídil dobře vybavené pracoviště na Jižním městě. Bohužel se pro toto pracoviště nepodařilo navázat smlouvu s VZP, která byla nutná pro dermatochirurgickou činnost. Krátce po převzetí subkatedry v roce 1996 se proto as. Frey dohodl s prof. Vosmíkem na přesunu subkatedry na II. kožní kliniku, a bylo to krátce po spojení I. a II. kožní kliniky v jedinou kožní kliniku VFN. V roce 2001 však bylo klinice odebráno oddělení v Apolinářské ulici spolu s nedlouho předtím vybudovaným pěkným operačním sálem. Po krátké epizodě, kdy byla subkatedra nouzově umístěna v jeho privátní ordinaci, využil nabídku k přesunu na kožní kliniku FNKV. V rámci rekonstrukce ambulantního traktu byl rekonstruován i operační sál kožní kliniky. Tam sídlí subkatedra korektivní dermatologie IPVZ dodnes.

Shodou okolností právě v době, kdy pro subkatedru hledal spolupracovníky, byla as. Mardešićová v nelehké profesní situaci, kdy jí byl ukončen pracovní poměr na Bulovce. Znal ji z kliniky dlouhá léta a vážil si jí pro její odborné znalosti. Poznal ji též jako výborného a zapáleného pedagoga. Byl proto rád, když jeho nabídku k spolupráci na subkatedře korektivní dermatologie tehdy přijala a strávili spolu pracovně na subkatedře více než dvacet let.

Jako svého guru v dermatochirurgii považoval drážďanského prof. Sebastiana. Až na stáži v Drážďanech na vlastní oči viděl, jak a v jakém rozsahu se dá kožní chirurgie provádět. Jen pro zajímavost – když v Drážďanech potřeboval urolog provést cirkumcizi, poslal pacienta na kožní. Po návratu podobný přístup zavedl i u nás.

Nejpřínosnější pro něj tedy byl již zmíněný pobyt v Drážďanech v roce 1984. Byl také nejdelší – tři měsíce. Jel tam původně hlavně kvůli tehdy módní kryochirurgii, která byla tématem jeho kandidátské práce. V roce 1986 byl pět týdnů v Mnichově u prof. Braun-Falca a v roce 1994 čtyři týdny u prof. Růžičky v Düsseldorfu. Opět tyto stáže byly zaměřeny již úzce na kožní chirurgii. Velmi cenil, že měl v Mnichově možnost pracovat po roce 2000 s dr. B. Konzem, díky kterému ve FNKV dále rozšířil portfolio dermatochirurgie a estetické dermatologie i o takové výkony jako je operace sentinelové uzliny u maligního melanomu. Za důležitou stáž považoval i pobyt na berlínské Charité, kam ho pozval prof. Winter.

As. Frey byl nejen vynikajícím dermatovenereologem, ale více jak čtvrtstoletí pracoval i ve výboru České dermatovenereologické společnosti ČLS JEP, z.s., a stal se jejím čestným členem. Za tuto významnou práci pro celý náš obor mu patří velký dík nás všech.

Milý Tomáši, je nám moc líto, že se s tebou už nebudeme setkávat ani na operačním sále, ani na pig foot trainingu, ani na klinických demonstracích. Nevyléčitelná choroba se snažila zničit tvé mozkové buňky, ale tvoje myšlenky i um, který jsi nám za ta společná léta předal, budeme za tebe šířit dál.

Připravil použitím rozhovoru M. Arenbergerové pro RV z dermatologie za spolupracovníky Dermatovenerologické kliniky FNKV, 3. LF UK, IPVZ a výboru ČDS ČLS JEP, z. s.

Petr Arenberger